

Creativiteit op het Lab.: De druktoetstelefoon.

Klaas Robers

Om nieuwe dingen te bedenken en uitvindingen te doen, moet je een levendige fantasie hebben. Nou ontbreekt het ons Brabanders daar sowieso niet aan, zeker niet op het Lab. Buiten het werk houdt dat niet op en leidt tot vele bijzondere verhalen.

In de jaren 70 dronken wij in de TV-groep twee keer per dag koffie bij een van de medewerkers op de kamer. Deze man, laat ik hem Louis noemen, had drie telefoons op zijn bureau staan, één

waarmee je over de hele wereld kon bellen, één voor alleen de regio Eindhoven en één waarmee je alleen binnen Philips kon bellen. Terwijl heel Nederland nog draaischijf-telefoons gebruikte, hadden wij bij Philips al druktoetstelefoons, zij het van een type, afwijkend van wat naderhand overal werd ingevoerd. In plaats van met de inmiddels bekende dubbeltoontjes werkte het van binnen met OA85 germaniumdiodes en weerstanden van 330 ohm. Achteraf moeten deze telefoons van TRT, dus Philips in Frankrijk, gekomen zijn, het glimmend grijs plastic en de krakende vierkante drukknop-

pen maakte dat wel duidelijk. De interne Philips telefooncentrales waren hierop aangepast.

Steeds als wij koffie dronken moest Louis even bellen, en dat was stevast met zijn telefoon "alleen voor intern". Het gesprek was altijd kort en ook niet zo erg nodig. Nooit zijn ons de redenen hiervan duidelijk geworden, maar het gaf wel aanleiding tot een bijzonder experiment.

In diezelfde tijd kwamen er ook rekenmachientjes opzetten. Een oplettend groepslid merkte op dat de cijfertoetsen op calculators en op telefoons verschillend gerangschikt zijn en dit blijkbaar nooit aanleiding tot vergissingen gaf. Daar moest nodig eens iets aan gedaan worden.

Terwijl Louis een uurtje weg was, werd zijn "interne" telefoon open geschroefd, zodat de plastic toetsjes los kwamen, en deze werden in de vierkante openingen teruggeplaatst in de rangschikking van een calculator. Omdat het blok met contacten en diodes onder de toetsen niet veranderd werd, kozen de drukknopjes 1, 2, 3 en 7, 8, 9 nu dus cijfers, afwijkend van wat erop stond. En zo wachtten wij de volgende koffiepauze af.

Het resultaat liet niet lang op zich wachten. Louis, intussen terug van zijn missie, pakte de hoorn op en toetste een hem bekend nummer in. Daar antwoordde natuurlijk geheel iemand anders. In paniek legde hij de hoorn snel neer. Het is dan moeilijk je lachen in te houden. Dit spel heeft zo een paar dagen geduurd, maar nooit werd in de koffiepauzes een van de andere twee telefoons voor dit gesprek gebruikt, noch viel het hem op dat de cijfertjes anders gerangschikt waren dan in de telefoons die ernaast stonden. De menselijke geest blijkt ingewikkelder (of simpeler) te werken dan je zou denken.

Toen naar aanleiding hiervan het bellen tijdens de koffie ophield, liep een van de "ingewijden" achteloos bij Louis binnen met de vraag of hij even intern mocht bellen. Ja.....? was de reactie. Nadat de zorgvuldig uit het hoofd geleerde toetsposities ingedrukt waren kwam het gewenste gesprek meteen tot stand. Met een "dank je wel" verliet de medewerker de kamer, Louis verbouwereerd achter latend. Daarna heeft iemand het hem maar verteld.